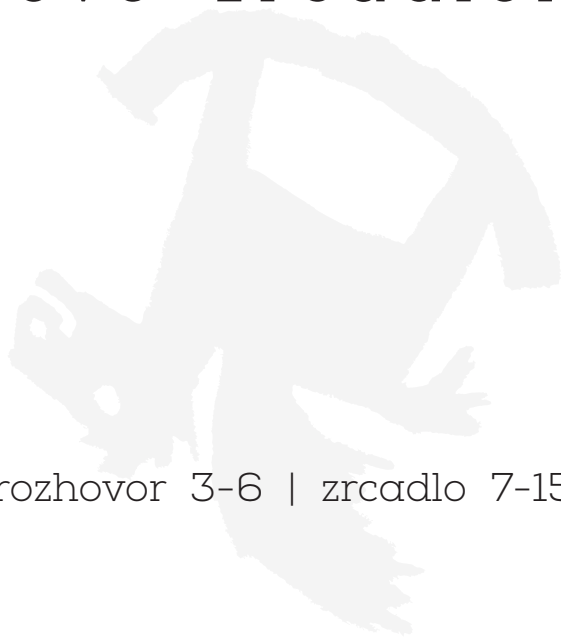

OST-RA-VAR

OST-RA-VAR
OST-RA-VAR
OST-RA-VAR
OST-RA-VAR
OST-RA-VAR

festivalové zrcadlení

editorial 2 | rozhovor 3-6 | zrcadlo 7-15

EDITORIAL

EDILOKIIVT
EDILOKIIVT
EDILOKIIVT
EDILOKIIVT

Festivalová únava stoupá přímou úměrou s počtem zhlédnutých představení. Mírně zakloněné či nenápadně opřené hlavy o opěradla, někdy zcela nekompromisně chrnící diváci jsou toho důkazem. Těžko ale soudit, zda-li nesoustředěný divák není lepší odcházejícího, který není ani schopen vydržet do přestávky!

Naše, již poněkud též opotřebovaná redakce, dnes polemizovala nad roztrojením hlavní postavy v Deníku mého otce. Došli jsme k názoru, že tento nápad si vydobyl Ivan Dejmal, aby ukázal svůj herecký um a předvedl, že jako jediný herec bude v pěti různých rolích lepší než tři herci v jedné. Jeden bod navíc, který patří Ivanovi, si tak mohla tato inscenace přičíst v hodnocení od našeho šéfredaktorského dua.

Zamýšlely jsme se též nad naší festivalovou existencí. Představení, redakce, představení...a pak už jen hodně dlouho redakce. Naše festivalová srdíčka se zalévají žalem z toho, že vlastně festivalově vůbec nežijeme. Jsme ochuzeni o setkání s vámi, neformální, večerní diskuze o zhlédnutých představeních či navazování nových přátelství. Tak nějak proplouváme.

Včera jsme se škodolibě posmívali karambolům během představení, dnes jsme došli s kolegy tak daleko, že se tu vysmíváme sobě navzájem.

Šéfredaktorka: „Kdo bude psát na Veselé paničky windsorské?“

Kolega č.1: „Já nechci psát na Paničky. Já bych si to musel přečíst znovu. A to fakt teď nedám.“

Šéfredaktorka: „Tak si pak napišeš článek s celkovým hodnocením festivalu.“

Kolega č.2: *Bouřlivý smích.* „Ha! Nechtěls Paničky a máš celej festival.“

Všichni lehají smíchy!!!

Zlomyslnost vládne světem. Snad za to může i zhoršující se počasí. Jak dnes pronesla „p“: „Vypadá to, že nám nebe padá na hlavu!“ Festivalová atmosféra vám ale jistě tento nečas projasňuje a my doufáme, že se s úsměvem na tváři s vámi potkáme alespoň dnes večer.

Vaše pH

KONEC DIVADLA BY NASTAL V PŘÍPADĚ, KDYBY NECHODILI DIVÁCI

KDABA NECHODILI DIVÁCI
KDABA NECHODILI DIVÁCI
KDABA NECHODILI DIVÁCI
KDABA NECHODILI DIVÁCI

Albert Čuba, herec Komorní scény Aréna a zároveň iniciátor projektu nového Divadla Mír, byl hostem pátečního tematického semináře, jenž tento rok nesl název *Produkční dům jako alternativa*. Svou vizí zaujal natolik, že dobrou polovinu času směřovaly všechny otázky jen na něj. Někdo z pléna to trefně nazval „grilování Alberta Čuby.“

Cítíte se být ugrilován?

Ne, kdepak. Otázky, které jsem tady dostával jsou logické. Lidé se samozřejmě ptají. Zajímá je jak daná věc funguje. A pokud jsou nějaké pochybnosti, tak na správném místě. Necítím se být nějakým supermanem, že musí být po mém, že mám vždycky pravdu. Naopak se může stát, že se pochybnosti ukážou jako oprávněné. Ale zkusit by se to mělo, člověk by se neměl bát. Ono mít nějaký sen a pak ho zavrhnout, protože by třeba nemusel vyjít, to bychom se nikam nedostali.

Kdo je Albert Čuba?

Ostravský divadelní herec, který je s ostravským divadlem velmi spjatý. Vystudoval jsem tu konzervatoř. Už během studia jsem hostoval prakticky ve všech místních divadlech. Pak jsem

nastoupil do Angažmá v Komorní scéně Aréna. Rodiče začali podnikat hned po revoluci, takže k podnikatelské sféře jsem měl vždycky blízko. Bavila mě (a stále ještě baví) kamera a fotografování. Záhy jsem si založil firmu na audiovizuální tvorbu, což mělo zároveň blízko k divadlu. I divadelní provoz je časově velmi nevyrovnaný. Vždycky mě zajímala organizační složka divadla. Z toho zároveň plyne, že když teď vidím nějakou příležitost, chci zkusit do toho jít.

S tím souvisí i Váš připravovaný projekt Divadla Mír. O co vlastně jde?

Jednou jsem náhodou viděl, že je jakési bývalé kino na prodej. A protože to bylo zrovna v době, kdy jsem zkoumal prostorové možnosti, které může Ostrava nabídnout, a obcházel

jsem všechny bývalé sály a všemožné budovy, začal jsem se o něj zajímat. Pak proběhla dlouhá anabáze vyjednávání, která dospěla až do stádia, že jsem si budovu pronajal. Jde o vizi vybudovat v Ostravě nezávislé komerční divadlo. Nezávislé v tom smyslu, že nebude spoléhat na granty z města, z ministerstva a tak dále. Mělo by si vydělat na svůj provoz. Tím se samozřejmě nezbavuji možnosti o nějaký grant požádat, ale to se spíš bude týkat jednotlivých náročnějších projektů. Důležité je, že pokud grant nedostaneme, nebude to automaticky znamenat konec divadla. Konec divadla by nastal v případě, kdy by nechodili diváci.

Výraz „komerční divadlo“ může někdo vnímat pejorativně.

Určitě. Vždycky záleží, z jakého úhlu pohledu se na to člověk dívá. Když používám pojem „komerční divadlo“, tak to myslím v tom smyslu, že si na svůj provoz musí vydělat. To znamená, že nejde o subvencované, dotované divadlo. Divadlo je dobré, nebo špatné, když to řeknu nejbanálněji. Viděl jsem výborné inscenace, které vznikly komerčním způsobem, a stejně tak jsem viděl i velké propadáky.

Vášim cílem je tedy naplnit divadlo.
Ano.

Znamená to, že rezignujete, když to řeknu nadneseně, na poselství?

Takhle bych to neřekl. Když se budeme bavit o umění a vyjdeme ze základu toho slova, tedy „umět,“ - baví mě dobře odvedený kumšt. Když vidím řemeslně dobře udělané divadlo, byť obsahová složka nemá brutální filosofický přesah, a jeho cílem je pobavit diváka, tak proč ne? Myslím si, že to je úplně legitimní součást divadelního světa z globálního hlediska. Pokud je divadlo placené z veřejných peněz, mělo by plnit poptávku i po náročnějších kusech. Toho se já, jako budoucí majitel soukromého divadla nezříkám, ale jedním dechem dodávám, že náročnější kusy budu uvádět jen v případě, že se mi na ně podaří sehnat prostředky. A nebo je druhá cesta; pokud by komediální složka Divadla Mír vydělala na nějaký menší náročnější projekt. Ale rozhodně si něco takového nemůžu dovolit ze začátku. Třeba nějakou depresi, kterou by sice ocenila kritická obec, ale rozhodně neuspokojí diváka, který jde do divadla jednou za půl roku, aby si odpočinul.

V Ostravě zatím žádná komerční scéna nefungovala. Z čeho to plyne?

To asi vychází z personálního složení ostravské divadelní obce, které bylo vždycky malé. Je tu jedna herecká škola – konzervatoř. Ale zbytek přichází z venku. Ti měli možnost působit ve svých divadelních domech. Nikdy tu nebyl převis divadelníků, kteří by neměli do čeho píchnout. A druhá věc je, že přeci jen v Praze (a částečně v Brně) existuje tradice soukromých divadel ještě z první republiky. Po restitucích se navrátily divadelní budovy do rukou soukromníků a spolu s velkým množstvím herců bez angažmá byla možnost tuto tradici obnovit.

Ted' jste nakouzl téma herců bez angažmá. Budete pracovat právě s touto skupinou?

To je problém. Takových herců je tu hrozně málo. Dali by se spočítat na prstech jedné ruky. Nemám v tuto chvíli jinou možnost, než sáhnout po hercích, kteří jsou v angažmá ostravských divadel. Pokud se časem povede, že se tu bude zdržovat více herců na volné noze, tak určitě dostanou možnost v Míru (a pokoji) pracovat. /smích/

Chystáte spolupráci i amatérskými divadelníky?

Abych se přiznal, tak amatérskou scénu nesleduji. Z časových důvodů nesleduji dokonce ani profesionální scénu. Člověk zkouší a hraje tak často, že než aby šel do nějakého dalšího divadla, to si radši odpočine doma. V tuto chvíli nevím. Může se stát, že se časem dopracuji i k ochotníkům.

Máte připravený dramaturgický plán? V jaké fázi se vůbec projekt nachází?

Jsou dvě roviny. Rovina technická – provádějí se úpravy, aby prostor vyhovoval divadelnímu provozu. A v druhé rovině se již připravuje inscenace Dva úplně nazí muži od Sébastiena Thiéryho, kterou režíruje Václav Klemens. Hraje tam třeba Štěpán Kozub a Vladimír Polák / Toho Albert označil jako herce Divadla loutek, a tak se mu tato mýlka zalíbila, že mi řekl, abych ji zveřejnil – pozn. red./ . Někáký dramaturgický plán už krystalizuje.

**Takže součástí dramaturgického zá-
měru může být i spojení ostravských
divadelních osobností z různých
divadel do jednoho projektu?**

To je jeden z hlavních smyslů. Jak z nevýhody udělat přednost? Když už si budu muset brát herce z různých ostravských divadel, udělejme to událostí. Spojit dva velké herce ve velkých rolích. Myslím, že i tohle by mohlo ostravského diváka spojit. Zároveň tam vzniká - a to jsem ještě nikde neřekl - Ústav pro studium herecké interpretace. To bude další forma, kde se budou místní herci potkávat.

Co takový ústav obnáší?

Jak jsem říkal, že budu žádat o granty na náročnější projekty, tak žádat budu právě přes ústav. Snad není úplně trestné říct, že půjde o jakousi byrokratickou berličku, aby o granty nežádala soukromá firma. Zároveň mě jako herce zajímá upozadění režijní složky. Chtěl bych se soustředit na hereckou interpretaci. U nás je režijně-dramaturgická koncepce při vzniku inscenace tak silná, že je herec jako interpret své postavy velmi upozaděn. Říkám tomu Ústav pro studium herecké interpretace / herecká laboratoř.

Inspiroval jste se někým?

Určitě Grotowským. Ale nikdo nemůže pojmut všechny znalosti z dějin divadla. Když jsem se začal tímhle tématem zabývat, říkali mi různí lidé, že už to tady bylo i dřív. Samozřejmě jsem o Grotowském věděl z dob studia konzervatoře. Ale spíš zpětně zjišťuji určité skutečnosti. Nejdřív jsem si začal vytvářet svou teorii, jakým způsobem hereckou laboratoř postavit, a pak teprve mi přicházely zprávy, že objevuji už dávno objevené. Možná se jen točím v kruhu, ale vnímám to tak, že v současné herecké profesi tahle technika příliš nerezonuje. To už je pak otázka na divadelní teoretiky.

Vy to uděláte, oni to popíšu.

/smích/ Přesně!

Vít Malota

KDO KOHO MUČÍ?

KDO KOHO MUČÍ?
KDO KOHO MUČÍ?
KDO KOHO MUČÍ?
KDO KOHO MUČÍ?

Hra Mariuse von Mayenburga *Mučedník* přesně odráží velmi aktuální témata fanatismu a náboženství, a tak je její zařazení na repertoár zcela na místě. Komorní prostředí zkušebny této inscenaci velmi svědčí. Scéna je vytvořena minimalisticky pouze z drátěných stěn, které evokují školní šatny, a švédských beden. To zobrazuje velmi funkčně prostředí školy, kde vzniká prvotní konflikt, a odehrává se zde většina děje. Tím ale končí využití veškerého potenciálu, který by tato inscenace mohla mít.

Nejvíce nevyužit je text samotný. Respektive většina scén není rozehrána. Herci stále stejně přichází a odchází, se švédskými bednami se manipuluje velmi předvídatelně, ale hlavně zde chybí jakákoliv gradace. Jednotlivé scény jsou ploché a stále stejně apelativní, nicméně není zřetelně jasné sdělení toho, jaké z témat chtěl režisér divákovi nabídnout, a tak divák pozoruje chvíli agresivní výbuchy mladého muže bez podnětu, chvíli zmatenou učitelku, která neví, jestli chce být více ateistkou nebo židovkou a spořádanou matku, jež není vůbec spořádaná. Jako jediný si konstantní a zřetelný charakter udržují Petr Houska jako

učitel tělocviku a František Večeřa v roli faráře.

Bohužel není využit největší herecký potenciál - Robert Finta. Na rozdíl od inscenace brněnského HaDivadla, kde hrál hlavní roli Zbyšek Humpolec, jehož herectví je spíše rozumové a působí naučeně, herectví Roberta Finty je velmi lehké a přirozené. Jeho křehký vzhled by mohl dodávat postavě Benjamina na nenápadnosti, za níž se skrývá lstivý fanatik, ale vzhledem k přepálenému začátku, po kterém není již kam stoupat, se jeho postava nikam neposouvala.

I přes to je jeho výkon intenzivní. Extrémem k Robertu Fintovi je Mikuláš Bukovjan, který v dialogích s Fintou působí velmi nevýrazně, své party zahazuje a v jejich scénách pokulhává komunikace.

Inscenace se tak stává průměrnou, ale i tak je důležité, že se texty jako tento v současnosti uvádějí.

Henrietta Ctiborová

Jan Kerbr
kritik

V první části Robert Finta hrál trochu podobně jako hrál v Podivném případu se psem. Ale v druhé části už to pro mě bylo herecky zajímavější,

zvláště v momentech přezíravosti vůči ostatním, a líbilo se mi to, jak to gradovalo. Takže ten finálový pocit byl dobrý.

Petr
student

Já mám obecně rád tvorbu na zkušebně. Je to pro mě jedna z těch zajímavých linií právě z hlediska toho, že můžu vidět herce v komornějším prostoru. A dramaturgie, která se na zkušebně dělá, je většinou zajímavá a navíc jsou to většinou současné hry. V rámci této inscenace bych rád ocenil mladou část hereckého souboru.

Alice
studentka

Pro mě byl asi problém ten hodně civilní způsob pojetí a nedokázala jsem se naladit na ten klíč, proč to tak bylo uděláno. Asi mi tam chybělo víc studentského prostředí. Takže pro mě to bylo trochu mrtvé. Ale zároveň jsem pochopila, proč to tak bylo udělané, ale nelíbilo se mi to tak.

ANTIKA ODĚNÁ DO POSTAPO VILIKV ODĚNÝ DO BOŠTĚVO VILIKV ODĚNÝ DO BOŠTĚVO VILIKV ODĚNÝ DO BOŠTĚVO VILIKV ODĚNÝ DO BOŠTĚVO

Ve Staré aréně se tvůrci rozhodli pustit do antické tragédie, což už samo o sobě nebývá snadný úkol. Aby toho nebylo málo režisér Pavel Gejguš a dramaturgyně Sylvie Rubenová sáhli po Euripidově Elektře, která patří k těm opravdu největším, jakožto tragédie rodinné krevní msty.

Text je režisérem poměrně radikálně upraven. Je přidána pasáž Agamemnónova obětování Ifigenie, což nám pomáhá hlavně s pochopením dalších událostí a motivace Klytaimnstry. Jinak je text okleštěn opravdu na základní dějovou linku, přičemž stopáž představení se vejde do hodiny. Představení neztratí tah, ale na druhou stranu jsem se cítil mírně ochuzen.

Nutno ovšem dodat, že podstata Elektry zůstala, dle mého názoru, netknuta. Otázkou také zůstává, jak by se s delší stopáží vyrovnával soubor, respektive jeho mladší část, a jak by reagoval divák. Takto dostal Elektru naservírovanou v příjemné hodině, přičemž se rozhodně nemohl v ději ztratit a myšlenka přitom byla jasně přenesena.

Když jsem se usadil a uviděl jsem holoú scénu, byl jsem velice zvědav, jak zde Gejgušův soubor chce

MUČEDNÍK

Henrietta Ctiborová - 2 zrcadla
Rachel Duchková - 3 a půl zrcadla
Petra Ivánková - 2 a půl zrcadla

Elektru hrát. Ukázalo se, že scéna se již nepromění a inscenace je realizována opravdu celá v „empty space“. Důraz je zde kladen hlavně na herce a jejich výrazové prostředky. Přitom jsou jejich výkony podporovány maximálně hudbou nebo jednoduchými světelnými změnami a vystačí si se znakem a minimem rekvizit.

Na první pohled mě pak zaujaly kostýmy Samuely Bartošové, která Elektra ladila do PostApo estetiky. Tím také opodstatňuje to, že herci hrají v empty space, protože post-apokalyptický svět je přeci svět v jakém si prázdném prostoru, svět v bezčasí, bezvládi, beznaději či bezútěšnosti. To Bartošová ještě podpořila syrovou hudbou. Navíc nehodí se právě tato estetika také k beznadějně situaci Elektry? Osobně se domnívám, že ano.

To, o čem inscenátoři hrají, je sice morálně problematické, ale jako divák musím podotknout, že jednání každé postavy v dané situaci bylo jasně pochopitelné. Tragédie je právě v tom, že postavy jsou do situací, jež je nutí páchat patricidy, matricidy nebo infanticidy, vrženy. Přitom si postavy, nejsilněji Elektra, uvědomují, do jak nebohé situace jsou vrženy, ale zároveň nemohou činit jinak. Zda za to může osud nebo svobodná vůle, nechali autoři nerozhodnuté. Musím ovšem říct, že využití PostApo estetiky v kombinaci s empty space mi právě

u antického dramatu, jako je Elektra, kde se hraje o hodnoty, které si člověk s sebou nese ať je v jakémkoliv čase, dobře fungovalo. A bylo to pro mě tím nejsilnějším vkladem do inscenace.

Gejgušův herecký soubor je tvořen převážně mladými herci, studenty Janáčkovy konzervatoře, které doplňují zkušení Miroslava a Vladislav Georgievovi. Nejvíce prostoru má v inscenaci Elektra (Jana Mudráková) a Klytaimnéstra (Miroslava Georgievová). Především fungoval jejich závěrečný rozhovor, ve kterém bylo silné právě to, že se jedná o herečky odlišné generace, a že obě dvě by i věkově mohly doopravdy být Elektrou a Klytaimnéstrou. Obě také dokázaly své motivace držet až do konce a jak jsem již zmiňoval, pro obě jsem měl jako divák pochopení.

Sečteno a podtrženo - Elektra Staré Arény je pro mě působivým a v dobrém slova smyslu úsporným uchopením slavné Euripidovy tragédie.

Michal Šesták

Elektra
Henrietta Ctiborová - 3 zrcadla
Michaela Gallová - 3 zrcadla
Petra Ivánková - 3 zrcadla
Michal Šesták - 3 a půl zrcadla

CO NEŘEŠÍŠ, TĚ ZABIJE

Třetí festivalový den nabídl divákům v dopoledním programu druhé uvedení *Mučedníka* ve zkušebně Divadla Antonína Dvořáka a především Budovatele říše Borise Viana na scéně Komorní scény Aréna. Není to první Vianovo dílo, které v posledních letech nejen návštěvníci OST-RA-VARu mohli na ostravských scénách vidět. V roce 2012 Divadlo Petra Bezruče představilo svoje dramatické provedení Vianova románu *Pěna dní*. Z tehdejšího uvedení bylo jasné, že Vianovy barvité, existenciální vize není lehké převést na jeviště, avšak ukázalo se, i v průběhu dalších let v rámci různých českých uvedení, že nemožné to není. Tvůrcům v Komorní scéně Aréna se volba tohoto titulu rozhodně vyplatila.

Budovatelé říše kromě abstraktnosti a symboličnosti nesou prvky absurdity. Skrze jistou apatii a přetvářku Vian na jedné rodině demonstruje, jakou zhoubu přináší prchání před problémy, ignorace a předstírání rodinné pohody. Ukazuje, jak lidé dokáží být hloupí a zbabělí, i když jde o jejich vlastní dobro a životy, a že jednodušší

je radši přijmout jistou zkázu než riskovat kvůli úspěchu své ego a trochu času.

Situace našich postav je jednoduchá. Rodina prchá před hlukem. Opouští luxusní prostorné byty do stále prostších, menších a nužnějších obydlí, stoupá stále výš v rámci jednoho nekonkrétního domu. Otec, matka, dcera, služka a COSI zvané Schmürz jsou zastihnuti ve chvíli, kdy prchli zase o patro výš a zkoumají své možnosti. Byt je ohavný, zdemolovaný, špinavý, malý. Vypadá to však, že rodičům tato skutečnost nevadí. Jsou s ní smířeni. Trpí jen upřímná, mladinká Zenobie a služka Husa, které se z tohoto marasmu nakonec daří uniknout. Nejhorší je, že jak rodiče zavírají před pravdou a krizí oči, situace se nemění. Osud celé rodiny jasně dává najevo, že nelze do nekoňčna prchat před problémy, protože se sami nevyřeší a všechno špatné je třeba vzít na vědomí a proměnit v dobré. V tomto smyslu je Vianovo drama bezútěšné, depresivní a stejně jako *Pěna dní* silně existenciální.

Obecný rys celé inscenace v Komorní scéně Aréna je stručnost a svižnost.

Absurditu střídají konflikty, ty se mění v ironii a vše končí samotou. Režisér Vojtěch Štěpánek staví postavy a jejich interakce do kontrastních poloh a vytváří tak mozaiku, která do sebe sice nezapadá, ale správně provokuje. I díky perfektnímu zapojení všech herců. Každá situace vzbuzuje další a další otázky a zneklidňuje, ale když nakonec zůstane otec v nejvyšším patře úplně sám, dochází k jistému osvobození. I problém a nelidskost v podobě Schmörze nás opouští. Štěpánek inscenaci vystavěl především díky skvělým hercům.

Každá postava naplňovala svou část neutěšené existence. A o čem to vlastně bylo, si každý musí najít sám.

Kateřina Málková

Ami, studentka

Budovatelé říše mě příjemně překvapili. Představení se mi moc líbilo. Herecky to bylo zvládnuté, postavy byly krásně položené, každá jinak, ale stále řešily v podstatně tentýž problém, který zůstal tajemstvím. Uchvátilo mě, že každá postava měla své tempo a navzájem se tak herci doplňovali, ale vytvářeli i kontrasty. Nemuseli jsme chápat, o čem přesně mluví, ale situace byly jasné a v tom to bylo perfektně zvládnuté. Inscenace mě táhla nepopsatelným způsobem a tohle představení pro mne byl nepopsatelný zážitek.

Eva, studentka

Nenašla jsem v tom pointu.

Soňa, studentka

I když se nejednalo o žádné konkrétní prostředí, ani konkrétní dobu, myšlenky inscenace mi přišly velmi aktuální. Svým způsobem mi to ukázalo obraz nás. Musím říct, že to pro mě byl silný zážitek, který mne dojal.

BUDOVATELÉ ŘÍŠE

Michaela Gallová - 3 zrcadla

Kateřina Málková - 4 zrcadla

Michal Šesták - 3 a půl zrcadla

VYSKOČIL BEZ VYSKOČILA

Nově inscenovat původně autor-
ské divadlo je vždy velmi tenký led.
Voskovec s Werichem, Divadlo Jára
Cimrmana, Vyskočil... jejich práce je
výjimečná a svébytná především skrze
jejich osobnost, s níž je neodmyslitel-
ně spjata. Srovnávání inspirovaných
inscenací s originálem se tvůrci nikdy
zcela nevyhnou. I *HAPRDÁNS* je od
základu specifický právě charismatem
a dadaistickou, hravou poetikou Ivana
Vyskočila. Noví inscenátoři budou
muset vždy čelit soudu, zda a do jaké
míry pouze těží z úspěchu originálu,
aniž by vnesli co nového. Mám radost,
že inscenaci režiséřského dua Tomáše
Jirman a Pavla Gejguše ve Staré Aré-
ně z ničeho takového obvinít nemo-
hu. Na to vnesli do původní hry příliš
nového a posunuli ji příliš jinam.

Anna Cónová, Tomáš Jirman, Zuzana
Kantorová, David Schreiber – tedy
plus jeden herec oproti originálu.
Ponechávají si od Vyskočila nádobí
jako loutky/znaky a podrobnou analý-
zu Hamleta. Rozvíjení toho, co sice
v Shakespearově tragédii nebylo, ale
mohlo být – respektive snahu nalézt
pro celý příběh happyend. Režijní
záměr jde však tentokrát ještě dál, po-
stupně se začíná vynořovat paralela k
manipulaci veřejného mínění vrchol-

nými státními činiteli, ona „správná
mediální optika“, kterou nám herci
před očima po celou dobu připravu-
jí, loupou a krájí a na konci nám z
něj připraví smoothie, které s úsmě-
vem a bez rozmyslu vypijeme.

Výraznou inovací jsou bezesporu
mrkve – tak multifunkční, jak jen
kus zeleniny na jevišti může být.
Vyrobit z ní dechový nástroj, který
po zbytek hry slouží k hudebnímu
doprovodu a o přestávce naučit
tomuto figlu diváky, to je rukopis
téměř Vyskočilův. Tvůrci jeho práci
nevykrádají, ale ctí. V dadaistické
hravosti, otevřenosti jevištního tva-
ru, v důsledné antiiluzi, ve fantazii,
napojení na diváka a v radosti, která
provází každý pohyb herců na jevišti.
A ano, portrét páně profesorův coby
dr. Rosencrantz starší.

Je to inscenace, posouvající Vyskoči-
lova *HAPRDÁNS* se možná dál, možná
jen jinam, každopádně však v ma-
ximálně vyskočilovském stylu. A s
natolik nosnými novotami, zpracova-
ným způsobem, v němž – ač nepřítom-
ní fyzicky – je Vyskočil natolik
duchem, jakoby tam s nimi byl.

Rachel Duchková

COMMEDIA DELL'ARTE IS NOT DEAD!

Největšího rozmachu dosahovala komedie dell'arte v šestnáctém století. Má ale cenu inscenovat tento žánr i dnes?

Po zhlédnutí inscenace *Arlecchino Magnifico aneb Šťastná Isabella* na netradiční scéně Absinthového klubu Les se to snad s jistotou dá říct ANO. Takový humor, jaký nabízí tato divadelní jednohubka, totiž nikdy nezestárne. Text, který pochází z pera Tomáše Vůjtky, jenž tuto hru i sám zrežisoval, si z komedie dell'arte bere to podstatné a nejlepší – pevné typy jsou zde až učebnicově přesné, zápletky naivní, ale vděčná, promlouvá se v próze i ve verších, zároveň ale oplývá dostatkem prostoru pro improvizaci, které herci hojně využívají, ať už úmyslně či ne.

Herecký soubor je pestře poskládán ze známých tváří ostravských divadel a majitele klubu Přemysla Bureše. Ten se zhostil role Pantalona Magnifica a spolu s Josefem Kalužou v roli Dottora Graziana představují dvojici hlavních lotrů. V rolích mladých milenců excelují Šimon Krupa a Pavla Gajdošíková, Petr Panzerberger a Pavla Dostálová, konečně pak i vychytalý Harlekýn Ivana Dejmalá se svou milou, služebnou Franceschinou

v podání Zuzany Truplové. Nejenže dokážou už tak vtipný text doplnit vhodně načasovanou poznámkou, ale když náhodou dojde k výpadku textu, nebojí se tuto jindy trapnou situaci využít ke svému prospěchu.

Celý děj dokresluje jednoduchá scéna a úžasné pestrobarevné kostýmy výtvarnice Elli Motýlové stejně jako živá hudba Jana Gajdici a flétnistky Sofie Zapletalové spolu s Tomášem Sosnou, který funguje zároveň jako bubeník i jako opora největší – nápověda, na kterou se herci někdy naprosto neskryvaně obracejí. Zde to ale opět nepůsobí nepatřičně, naopak, takové lehké vypadnutí z role v kontrastu s vysokou stylizací přináší zase jenom více humorných situací.

Ve výsledku odcházíte s bránicí namoženou smíchem a snad i překvapení, že se v ostravských sklepech může hrát lepší divadlo než na mnohých velkých scénách. Představení by měl vidět každý, kdo si myslí, že se do Absinthového klubu Les chodí jen pít – takoví by měli alespoň jednou místo k baru zamířit po schodech dolů a zažít ten správný underground.

Eliška Šlahařová

CO NA TO ŘÍCT?

CO NA TO ŘÍCT?

CO NA TO ŘÍCT?

CO NA TO ŘÍCT?

CO NA TO ŘÍCT?

Z prvej časti inscenácie sa vynára množstvo otázok, z ktorých asi najpodstatnejšou a cez prestávku medzi divákmi najdiskutovanejšou je: Prečo jedného človeka hrajú traja herci? Alebo ešte lepšie: Prečo preboha jedného a toho istého človeka hrajú traja úplne odlišní herci? Už v úvodnom monológo-trilógu sa herci rozprávajú medzi sebou o vzťahu otca a syna, pričom si monológ delia náhodne, dopĺňajú sa, akoby rozprávali nejakú príhodu. Nedá sa povedať, že by každý z nich sledoval jednu osobitú líniu charakteru, názor alebo vlastnosť hlavného hrdinu; ani sa jeden z nich nevenuje iba jednej vedľajšej postave. Nejde teda o názorovo vnútorne rozdeleného človeka. Repliky sú rozdelené trom hercom náhodne. To ma privádza k úvahe, že zámerom bolo ukázať troch absolútne jednotných hercov v jednej kompletnej postave. Problémom je ale fakt, že herci vôbec jednotne nepôsobili. Nerozprávali unisono, nepohybovali sa rovnako štylizovane, dokonca ani v spoločných (pôvodne zrejme synchronizovaných) gestách a akciách (pitie kávy, pečiatkovanie dokumen-

tov...) nešli herci každý za seba a nebrali ohľad na kolegov – ostatných dvoch tretín svojho „ja“.

Práve pre tento nejasný zámer roztrójiť hlavnú postavu sa situácie v prvej časti rozpadali. Trojica hercov správajúcejšia sa na javisku odlišne pútala príliš veľkú pozornosť diváka a zamestnávala jeho myseľ hľadaním odpovede na vyššie uvedenú otázku: „prečo traja?“ a nedovolila mu vnímať akýkoľvek hlbší význam danej situácie. Tak zostali iba humorno-absurdné fragmenty komunistického režimu, na ktoré väčšinou reagovala iba staršia časť publika. A to treba inscenácií rozhodne ponechať, že tí skôr narodení sa námamne zabávali na narážkach a absurdných, no pravdivých situáciách, tak podobných dobe minulej. Taktiež artefakty, ako sú písací stroj či magnetofónové kazety, ktoré človek dnes môže stretnúť snáď už iba v divadle, vyčarili na tvárach tých starších nostalgický úsmev.

Naopak druhá polovica nečakane prekvapila. Po prestávke sa, trojjednosť hlavnej postavy rozpadla a herci už vystupovali samostatne. Tiež

nevedno prečo, ale odteraz sa herci (Vladimír Polák, František Večeřa a František Strnad) vo výstupoch striedajú. Väčšina deja sa odohrá v tejto časti. Situácie sú omnoho prehľadnejšie, vyfarbujú sa charaktery vedľajších postáv a konečne vidno ohybnosť postojov a názorov hlavnej postavy a jeho absolútnu dezorientáciu vo fungovaní spoločnosti.

To umožňuje vdove a milenke Viky manipulovať ho a pod zámienkou veľkej lásky k nemu a jej zdravotných problémov prinútiť ho, aby jej pomohol dostať sa na dovolenku k moru do Juhoslávie. Hlavný hrdina ale netuší a neskôr nechce uveriť, že ho V. opustila a cez Juhosláviu utiekla do zahraničia. Navyše sa aj jeho manželka dozvie, že má milenku, rozvedie sa s ním a presťahuje sa k jeho matke. Matka (Alexandra Gasnářková) synovi hovorí, že je hanbou rodiny, nechce sa s ním stretávať a lamentuje nad tým, čo vychovala. Postavy manželky a milienky hrala herečka Renáta Klemensová, ktorá dokázala svoje dve postavy hlasom, postojom aj gestom absolútne odlíšiť. Na jednej strane vášnivá Viky, ktorá vypočítavo a precízne manipuluje s ním a dôjde k svojmu úspešnému cieľu; a na druhej strane manželka, ktorá si nevie nájsť k svojmu manželovi cestu, iba ak na neho nakričí, no ku koncu je bezradná, sklesnutá a odchádza z domu ako porazená.

Hereckým umením vo viacerých postavách upútal aj Ivan Dejmál, ktorý každú zo svojich štyroch rolí poňal veľmi osobitne. Kamarát z finančného, ktorý mu nahovoril, že sa chystá vo firme veľký finančný podfuk; ŠTBák, ktorý ho podporil v udaní svojho riaditeľa; kamarát, čo ho varoval pred Viky a jej úmyslami; a nakoniec riaditeľ, ktorý mu celý čas dôveroval, no za jeho nepodložené obvinenie ho vyhodil z úradu. Popri hereckom umení treba vyzdvihnúť aj prekvapivo rýchlu zmenu kostýmov, ktorú je často nútený I. Dejmál vykonávať.

Keď už ozajstnému človeku nezostane nič – ani milenka, ani manželka, ani práca, ani dom; znova prichádza kamarát ŠTBák, ktorý mu navrhne, aby začal okato chodiť do kostola.

A keď sa tam dostatočne etabluje, určite sa nejaká práce pre neho nájde. Človek je spokojný, teší sa, že aj jeho mama bude rada, keď sa znova navráti k Bohu a za ŠTBákovho spevu Ave Márie si prezlieka kabát. Každý predsavie, že proti vetru sa chcát nedá.

Michaela Gallová

DEŇÍK MÉHO OTCE ANEB PŘÍBĚH OPRAVDICKÉHO ČLOVĚKA

Henrietta Ctiborová - 2 zrcadla

Michaela Gallová - 2 a půl zrcadla

Petra Ivánková - 2 zrcadla

Vít Malota - 3 zrcadla

Michal Šesták - 2 a půl zrcadla

DNES

9.30 – 14.30

1. rozborový seminář
Klub DPB

15.00

SPALOVAČ MRTVOL
Divadlo Petra Bezruče

18.30

VESELÉ PANIČKY
WINDSORSKÉ
Divadlo Jiřího Myrona

21.45

Společenské setkání
Klub DJM

Šéfrefaktorské duo: Petra Ivánková,
Henrietta Ctiborová
Redaktoři: Rachel Duchková, Michaela
Gallová, Kateřina Málková, Vít Malo-
ta, Michal Šesták, Eliška Šlaharová

OSTRAVA!!!

Festival pořádá činohra Národního divadla moravskoslezského ve spolupráci s Komorní scénou Aréna, Divadlem Petra Bezruče a Starou arénou. Za finanční podporu děkujeme statutárnímu městu Ostrava a Ministerstvu kultury České republiky.